

YABANCI DİL ÖĞRETİM YÖNTEMLERİNİN TURİZM REHBERLİĞİ EĞİTİMİ AÇISINDAN İNCELENMESİ

Yrd. Doç. Dr. Gül Erkol Bayram
Sinop Üniversitesi
Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu
gulerkol@windowlive.com

Özet

Turizm rehberliği eğitimi; turist-rehber iletişiminin etkili ve verimli olması adına oldukça geniş bir yelpazeye sahip, yoğun içerikli dersleri ve alanları içermektedir. Turist rehberliği eğitiminin belki de en önemli parçalarından birisi yabancı dil bilgisidir. Ülke tanıtımından, döviz girdisine kadar turizmin en alt parçaları dahil olmak üzere tüm sektör; en büyük payı yabancı turistlerden sağlamaktadır. Bu sebeple nitelikli bir turist-rehber iletişimi, rehberlerin yabancı dili etkili ve akıcı bir şekilde kullanmalarından geçmektedir. Turizm rehberliği eğitiminde yabancı dil öğretiminin nitelikli ve sektöre uygun olması rehberlerin yabancı dil yeterliliklerini belirleyici bir husus olarak görülmektedir. Bu noktadan hareketle bu çalışmanın temel amacı; turist rehberlerinin dil eğitimi yöntemlerinin incelenmesi ve turist rehberliği dil eğitimine yeni bir model geliştirilmesi olarak belirlenmiştir. Bu kapsamda; araştırmada mevcut turizm rehberliği yabancı dil eğitimi değerlendirilecek; mesleğin gereklilikleri göz önünde bulundurularak yabancı dil öğretim yöntemleri turizm rehberliği alanına uyarlanacak, etkili ve verimli bir dil eğitimi için öneriler sunulacaktır.

Anahtar Sözcükler: Turizm Rehberliği, Turizm Rehberliği Eğitimi, Yabancı Dil Eğitimi.

THE EVALUATION OF LANGUAGE TEACHING METHODS WITHIN THE TOURISM GUIDANCE EDUCATION

Abstract

Tourism guidance education includes intensive content courses and areas with a wide range for an effective and efficient guide-tourist communication. Perhaps, One of the important parts of tourism guidance is foreign language education. All Tourism Sector, including sub-components tourism, provides the largest income from foreign tourist from the promotion of the country to foreign currency earnings. For this reason, a qualified tourist-guide communication is linked to effectively, fluently foreign language uses of tourism guidance. Being the tourism guidance language education effective and suitable to tourism sector is seen a decisive issue of tour guide language proficiency. From this point; The main purpose of this reseach is the evaluation of tourism guidance language education methods and development of a new model to tourism guidance language education. In this context, Tourism Guidance Foreign Language Education will be evaluated, Foreign Language Methods will be adjusted to tourism guidance language education and Some recommendation will be presented for effcent and effective language education.

Keywords: Tourism Guidance, Tourism Guidance Language Education, Foreign Language Education.

GİRİŞ

Dünyada yaşanan hızlı değişim ve gelişmeler beraberinde farklı akım ve fikirlerin oluşmasını sağlamış, her bir akım yada durum birine zemin oluşturarak ve kümülatif bir şekilde devam etmiştir. Bu süreçten belki fe en fazla etkilenen alan dil bilimidir. Özellikle bilgi çağı olarak tanımladığımız yaşadığımız süreçte pek çok konuya, alana, medeniyete dahil olmamız için dil bir anahtar olmaktan ziyade bir yaşam biçimi olarak karşımıza çıkmaktadır. Sadece Kitlese bir ilerleme değil, bireysel bir gelişim, kültürel işbirlikleri, zihinsel bir çaba ve duygusal bir

dönüşümü içermesi ile birlikte kişinin entelektüel ve bilişsel gelişimi için büyük bir araç olarak görülmektedir. Kişinin sorunlarını çözme becerisinde, bilimsel açıdan olayları değerlendirme yetisinde, farklı değerleri kabul etmesinde ve hoşgörülü olmasında ve evrensel bir dünya görüşüne sahip olmasında dil belki de en öncelikli alanlar arasındadır. Bu sebeple dil öğrenimi geliştirilmesi pek çok dünya ülkesi için önemli olarak görülmekte, geliştirilen yöntem ve yaklaşımlar takip edilmektedir.

Dünya barışının, refahının ve gelişimin sağlanmasında en önemli sektörler arasında yer alan turizmin kilit noktasında yer alan turizm rehberleri bağlı olduğu ülkenin tanıtımcısı, elçisi, aktarıcısı olması sebepleri ile Ülke imajının gelişmesinde vazgeçilmez bir öneme sahip olarak görülmektedir. Turizm rehberliği eğitimi ise; pek çok konuyu içermekle birlikte; görgü ve protokol kurallarından, Halk Bilimi, Sanat Tarihi, Mitolojiye kadar bir rehberin sahip olması gereken tüm beceri ve yetkinlikleri kapsamaktadır. Bu süreçte göz önünde bulundurulması gereken en önemli husus ise yabancı dil kullanımındaki yeterliliğidir.

Türkiye’de örgün ve yaygın eğitimde verilen turizm rehberliği eğitimine yönelik geliştirilen yöntem ve uygulamalar incelendiğinde; bilinçli duyarlı ve turistlerin ihtiyaçlarına cevap verebilecek turist rehberlerinin yetişmesini sağlamaktadır. Günümüz turistleri incelendiğinde ise; yoğun döviz girdisi oluşturan turist grupları arasında; kültür turistleri gelmekte ve bu turist grupları akıcı ve dilin kurallarını bilen ve kullanan bir profilde oldukları görülmektedir. Bu sebeple turist rehberlerinin yabancı dil kullanımı rehberlik mesleğinin değişmez gereklilikleri arasındadır. Bu sebeple araştırmada dünyada kabul gören dil öğretim yöntemleri rehberlik eğitimi kapsamında değerlendirilmiş, uygulamaya dönük bir ders modeli oluşturulmaya çalışılmıştır.

Turizm Eğitimi

Temel öğenin insan olduğu turizm eğitimi, diğer mesleki eğitim şekillerinden farklı görülmektedir. Eğitim endüstrisi olarak da anılan turizmde, sunulan hizmet küresel özellikler taşımakla beraber hizmetin temel standartları vardır. Bu bağlamda turizmde insan ve işgücü eğitimi önem teşkil etmektedir (Hacıoğlu, 1992: 94). Turizm eğitimi olarak adlandırılan kavram; turizm olayının ve turizm ekonomisinin halka ve öğrenim gören gençliğe öğretilmesi, turizm konusunda bilgili ve kalifiye personel ve yönetici yetiştirilmesi için yapılan çalışmalar olarak tanımlanmaktadır (Sezgin, 2001:135). Turizm eğitiminin temelinde; insanın insana doğrudan hizmet etmesini öğretme, ona bilgi, beceri, insan sevgisi, hoşgörü ve meslek bilinci kazandırma yer almaktadır (Gürdal, 2002:391).

Turizm eğitiminin Türkiye’deki tarihi incelendiğinde, 1953 yılında Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı ile Kültür ve Turizm Bakanlığı’nın işbirliği yapması sonucu Ankara ve İzmir Ticaret Liselerinde turizm meslek kurslarının açılmasıyla başlamıştır. Aynı dönemlerde bazı turizm derneklerinin de tercüman rehberlik kursları düzenlemişler ve takip eden dönemlerde de turizm eğitimi kademeli olarak gelişme göstermiştir (Tüylüoğlu, 2003: 15). Türkiye’de turizm eğitimi sistemi, genel mesleki eğitimin yapısına uygun olarak örgün turizm eğitimi ve yaygın turizm eğitimi olmak üzere iki şekilde planlanmıştır. Örgün turizm eğitimi, bir diplomaya yönelik turizm eğitimi; yaygın turizm eğitimi ise bir sertifikaya yönelik turizm eğitimi ifade etmektedir (Hacıoğlu, 1992: 92). Türkiye’de yaygın turizm eğitimi; Kültür ve Turizm Bakanlığı’nın açtığı kurslar, Turizm Geliştirme ve Eğitim Vakfı (TUGEV)’nin açtığı kurslar, Çıraklık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğüne bağlı kurslar, üniversitelerin katkılarıyla açılan ücretli kurslar, Açık Öğretim Fakültesinin televizyonla turizm eğitimi programı ve diğer turizm eğitimi veren kurumların açtığı kurslardan oluşmaktadır (Dağdeviren, 2007:40). Örgün turizm eğitimi ise, Türkiye’de Milli Eğitim Bakanlığına bağlı olarak faaliyet gösteren ortaöğretim kurumları ile YÖK (Yüksek Öğretim Kurulu)’e bağlı olarak faaliyet gösteren ön lisans, lisans, lisansüstü ve doktora programlarından oluşmaktadır. Bazı ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarında turizmin önemini vurgulamak amacıyla okutulan seçmeli turizm dersleri de bu kapsamdadır (Öztaş, 2002: 94).

Yaygın turizm eğitimi içerisinde yabancı dil öğretimine yönelik çok fazla girişimin bulunduğu söylenememektedir. Örgün turizm içerisinde gerek orta öğretim, gerek önlisans gerekse lisans düzeyinde dil öğretiminin yapıldığı ve bu öğretimin temel yabancı dile ek olarak mesleki yabancı dil dersleri ile desteklenerek yapıldığı görülmektedir.

Turizm eğitimi ile ilgili alan yazın incelendiğinde, turizm eğitimi veren kurum sayısının hızla artmasına karşın verilen eğitimin yeterli düzeyde olmadığı belirtilmektedir. Bu çalışmalarda tespit edilen önemli unsurlar, uygulamaların yeterince yapılmaması ve öğrencilerin turizm eğitimi bilinçsizce tercih etmeleri olarak

görülmektedir (Ünal ve Bayram, 2015: 527). Bununla birlikte turizm eğitiminde hızla gelişmelerin yaşanması bazı sorunları beraberinde getirmektedir (Tablo 1). Bu sorunlardan bir tanesi de yabancı dil sorunudur.

Tablo 1: Turizm Eğitiminde Karşılaşılan Sorunlar

Genel Nitelikte Sorunlar	Özel Nitelikte Sorunlar
Turizm Eğitim Politikası ve Planlaması	Ders Programları
Turizm Sektörü ile Turizm Eğitimi Veren Kurumlar Arasında İşbirliği	Eğitim Araç ve Gereçleri
Kurumlar Arasında İşbirliği	Yabancı Dil
Turizm Eğitiminde Entegrasyon ve Koordinasyon	Öğretim Elemanı
Eğitilmiş Personelin Yasal Himaye Altına Alınması	Öğrenci Kontenjanı
	Staj İmkânı
	Yüksekokulların Kuruluş Yeri

Kaynak: Türkeri, İ. (2014). Yükseköğretim Düzeyinde Turizm Eğitiminin Özel Nitelikli Sorunları ve Çözüm Önerileri. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Dergisi, s:5.

Turizm eğitiminin bir alt dalı olarak turizm rehberliği eğitimi de hem örgün hem de yaygın eğitim şeklinde verilmektedir. Örgün eğitim ön lisans ve lisans düzeyinde fakülte, yüksekokul ve meslek yüksekokulu bölümlerinde, yaygın eğitim ise Kültür ve Turizm Bakanlığı'nca açılan kurslarla verilmektedir. Örgün eğitimde ön lisans ya da lisans düzeyinde verilen eğitimde bir standart olmamakla birlikte her ikisinde de yabancı dil eğitimi verilmektedir. Mezun olmaya hak kazanan öğrencilerin turizm rehberi olabilmeleri için hem uygulama gezisini tamamlaması hem de Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavından (YDS) alınan ilgili mevzuat ile belirlenen geçerlilik süresini yitirmemiş en az 75 puan düzeyinde veya bu puana denkliği ÖSYM (Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi) tarafından belirlenen eşdeğer puan almaları gerekmektedir. Yaygın eğitim aracılığı ile turizm rehberi olmak isteyenlerin de de ayı seviyede puan almaları gerekmektedir (Nebioğlu, 2009: 28-36). Fakat yaygın eğitim kurslarında yabancı dil eğitimine yönelik dersler verilmemektedir. Sonuç olarak ister yaygın ister örgün eğitim tercih edilsin turizm rehberi olabilmek adına yabancı dil bilgisi olmazsa olmaz bir gerekliliktir. Bu bağlamda yabancı dil öğretimi turizm rehberliği için turizm rehberliği eğitiminde üzerinde en fazla durulması gereken konulardan bir tanesi olarak görülmektedir.

Yabancı Dil Eğitimi

Eğitim teknolojilerinde meydana gelen güncel gelişmeler, yabancı dil öğrenimi ve öğretimi alanında da yenileşmeyi ve bu güncel gelişmelere uygun yaklaşımların uygulanmasını gerekli kılmaktadır (Can, 2012: 77). Türkiye'de son yıllarda yabancı dil öğretimi ve öğrenimi, okul öncesi dönemden yükseköğretim sonrası döneme kadar irdelenmekte ve tartışılmaktadır. Bu tartışmalara karşın hem birinci yabancı dil öğretimi ve öğrenimi, hem de ikinci yabancı dil öğretimi ve öğreniminin uygulamada henüz istenilen yeterlilikte olmadığı görülmektedir (Can ve Can, 2013: 43).

Genel olarak Türkiye'deki yabancı dil öğretimi incelendiğinde, gerek cumhuriyet öncesi dönemde gerekse cumhuriyet döneminde, batıdaki gelişmelerin yabancı dil öğretimini şekillendirdiğini söylemek mümkündür. Batıda gelişen yabancı dil öğretim yöntemleri Türkiye'de de benimsenmiş ve yabancı dil öğretiminde kullanılmaya çalışılmıştır. Cumhuriyet öncesi dönemde ve cumhuriyetin ilk yıllarında yabancı dil öğretiminde Dilbilgisi- Çeviri Yöntemi ve Dolaysız/Direk Yöntemin kullanıldığı görülmektedir. 1955- 1965 yılları arasında İşitsel-Dilsel Yöntem, 1970'li yıllarda İletişimsel Yöntemin yabancı dil öğretim programlarına dâhil edildiği ve halen kullanıldığı görülmektedir (Eden, 2005: 22). Günümüzde ise bu yöntemlerle birlikte yabancı dil eğitiminde kullanılan birçok yöntemden söz etmek mümkündür. Bunlardan en yaygın olanları;

- "Dilbilgisi-Çeviri Yöntemi (Grammar-Translation Method),
- Direkt Yöntem/Düzvarım Yöntemi (Direct Method),
- İşitsel-Dilsel Yöntem (Audio-Lingual Method),
- Bilişsel Öğrenme Yöntemi (Cognitive-Code Method),
- İletişimsel Yöntem (Communicative Method),
- Seçmeli Yöntem (Eclectic Method)" (Demirel, 2014: 35) olarak sıralanmaktadır.

Yukarıda yer alan yöntemlerin dışında yabancı dil öğretiminde kullanılan alternatif yöntemler ise;

- “Telkin Yöntemi (*Suggestopedia*),
- Danışmanlı (*Grupla*) Dil Öğretim Yöntemi (*Community Language Learning*),
- Sessizlik Yöntemi (*The Silent Way*),
- Tüm Fiziksel Tepki Yöntemi (*Total Physical Response*),
- İşitsel-Görsel Yöntem (*Audiovisual Method*),
- Görev Temelli Yöntem (*Task-Based Method*),
- İçerik Merkezli Yöntem (*Content-Based Method*)” olarak sıralanmaktadır (Memiş ve Erdem, 2013:299).

Dilbilgisi- Çeviri Yöntemi

Öncelikle dilin dilbilgisi kurallarını analiz eden ve daha sonra ana dilden hedef dile çeviri yapmayı amaçlayan bir yöntem olarak dilbilgisi- çeviri yöntemi; bir şeyin kendisini bilmek yerine o şeyle ilgili her şeyi bilmeyi amaçlamaktadır. 1840’lı yıllardan başlayarak yaklaşık yüz yıl kadar yabancı dil öğretimine hakim olan bu yöntem halen yabancı dil öğretimi amacıyla kullanılmaktadır. Edebi metinlerin anlaşılmasına yönelik çalışmalarda yoğun olarak kullanılan bu yöntemin prensipleri, üniversitelerin yabancı dil öğretimi amacıyla kullandıkları kitaplarda görülebilmektedir (Eden, 2005: 26).

Direk Yöntem

Dilbilgisi-çeviri yöntemine tepki olarak 1950’li yıllarda ortaya çıkan bu yöntem, yabancı dilin dilbilgisi kurallarını ezberlemek ve çeviri yapmaktan ziyade, öğrenilen dil ile yaşam arasında doğrudan ilişki kurularak öğrenilmesi gerektiğini savunmaktadır (Demircan,2012:171). Bu yöntemde, dil önce işitilecek, sonra konuşma ile pekiştirilecek ve sonra okunarak yazılacaktır. Bu yöntemde dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerinin hepsinin de geliştirilmesi amaçlanmaktadır (Memiş ve Erdem, 2013: 301).

İşitsel-Dilsel Yöntem

Bu yöntemde dinlediğini anlama ve konuşma gibi dilin sözlü yönüne önem verilmektedir. Bu becerileri geliştirmek için, diyaloglar ve yoğun sözlü alıştırmalar kullanılmakta, dil yapılarını belli bir sıraya göre öğretmek amaçlanmaktadır (Demircan, 2012: 182). Yöntemde dil öğreniminde öncelikle konuşma ve dinleme ön plandadır. Bu beceriler geliştirilmeden okuma ve yazma çalışmaları bekletilmelidir.

Bilişsel Yöntem

Davranışçı yaklaşımın temelinde bulunan tekrar ve taklit yolu ile öğrenmeyi reddeden bilişsel yaklaşım öğrenmenin bilgiyi adım adım işleyerek zihinde yer aldığını savunmaktadır (Özgen 2008: 39). Yabancı dil öğretiminin de bir alışkanlık ürününden ziyade yaratıcı bir süreç olduğunu kabul etmektedir. Yöntemde yeni bilgilerin depolanır ve eski bilgiler yeni anlamlar ve bağlar kazanır. Ezbere dayalı eğitimden ziyade yöntem, anlamlandırarak öğrenme ve dört temel dil becerisinin eşit oranda öğrenilmesini desteklemektedir (Memiş ve Erdem, 2013: 305).

İletişimsel Yöntem

İletişimsel yöntemde cümle yapıları örnekleriyle verilerek farklı alıştırmalarla hedef yapı pekiştirilmektedir. Dilim dil bilgisel yapı sisteminin öğrenilmesini sağlayarak, kurallara uygun cümleleri iletişim durumlarında üretme becerisini öğrenciye kazandırmak yöntemin temel amacıdır. Ezberci bir eğitimden ziyade kelime veya dilsel kalıpların anlaşılması ve kavranması esas alınmaktadır. Bu yöntemde gramer kurallarından çok, konuşma dilinde kullanılan kavramların öğrenilmesi ve kullanılması önem teşkil etmekte ve iletişimsel etkinlikler yoluyla dilin daha etkili şekilde öğrenilebileceği savunulmaktadır (Oflaz, 2015: 704).

Eklemeli Seçmeli Yöntem

Bu yöntem öğrenmenin birçok değişkenle bağlantısı olduğu düşüncesinden yola çıkarak bir yöntemler karması olarak ifade edilmektedir. Bu yöntemin başarısı öğretmenlerin yabancı dil öğretiminin temel ilkelerini anlama, tutum ve araştırmalardan çıkan sonuçlar ile yabancı dil öğretiminde kullanılan yöntemleri bilmesi ile doğrudan alakalıdır (Kasapoğlu, 2012: 27).

ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

Bu araştırmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırmada Uluslararası açıdan kabul görmüş başlıca dil öğretim yöntemlerinin turizm rehberliği dil eğitimi kapsamında değerlendirilmesi yapılmıştır. Betimsel olarak hazırlanan çalışmada ilgili literatür taranmış, Yabancı Dil Öğretim Yöntemlerinin turizm rehberliğine yönelik değerlendirilmesi doküman ve gözlem incelemesi ile gerçekleştirilmiştir. Mevcut durum değerlendirilerek, her bir yöntem için turizm rehberliği müfredatı göz önünde bulundurularak uygun ders işleyiş yapısı hazırlanmıştır. Yabancı Dil Öğretim Yöntemlerinin turizm rehberliği bölümünde uygulanmasına yönelik içerik, amaç, materyal ve değerlendirme modeli Molina, Canado ve Agullo (2011)'un "Öğretim Metodları ve Yeni Yaklaşımlar isimli çalışmasından uyarlanmış, Turizm Rehberliği alanına katkı sağlayabilecek konu ve uygulamalar yöntemler kapsamında değerlendirilmiştir.

Araştırmanın Amacı ve Önemi

Dil Öğretimine yönelik literatür incelendiğinde konuya yönelik yerli ve yabancı araştırmalar görülmekle birlikte, ancak Turizm Rehberliği bölümünün aktif ve dinamik yapısına uygun bir ders modeli yok denecek kadar az olduğu tespit edilmiştir. Öğrencilerle ve öğretmenlerle yapılan görüşmeler neticesinde yöntemlere ilişkin belirlenmiş bir modelin gerekliliği tespit edilmiştir. Özellikle Ülkeye ve bölgeye gelir getiren turistlerin yabancı ve dili etkin ve doğru kullanan turist grubu olduğu düşünüldüğünde turist rehberliği bölümü öğrencilerinin kokart aldıkları dilin gerekliliklerini, kullanım yapılarını öğrenmesi oldukça önemli bir husus olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu hususlardan hareketle bu araştırmanın amacı; kabul görmüş dil öğretim yöntemleri kapsamında Turizm Rehberliği bölümü dil eğitimi için etkin bir öğretim modeli geliştirilmesi ve uygulanabilirliğinin değerlendirilmesidir.

BULGULAR

Tablo 2: Dil Bilgisi-Çeviri Yönteminin Turizm Rehberliği Dil Eğitimi Açısından İncelemesi

İçerik	Turizm rehberliği ders müfredatı doğrultusunda hedef dilin kuralları ve istisnaları öğretilir Kelimelerin biçim bilgisi turizm terminolojisi ile öğretilir. Turist-Rehber; Rehber-otel ve acenta yetkilisi gibi diyaloglar söz dizimi ve cümle yapısı ilkelerine bağlı kalınarak verilir. Arkeoloji, Sanat Tarihi, Anadolu Uygarlıkları, Mitoloji, Dinler Tarihi gibi alan derslerine yönelik basit ve karmaşık cümle yapıları verilir.
Amaçlar	Hedef dilin kaynak aldığı seyahat, turizm, rekreasyon, tarih, arkeoloji gibi edebi nitelik taşıyan eserler ders kapsamında okutulmalı, kaynak alınmalıdır. Mümkün olduğunca konuşma becerisini geliştirmeye yönelik derslerden kaçınmalı, yöntemin amacı unutulmamalıdır. Okuma, çevirme, cümle kurma gibi etkinlikler ile zihinsel alıştırmalar yapılmalıdır.
Materyaller	Öğretici tarafından incelenerek uygun gramer kitapları turizm rehberliği müfredatı ile düzenlenmelidir. Turizm terminolojisini içeren sözlük Genel kavramları açıklayıcı hedef dilden hedef dile Sözlük
Süreç	Öğrenci katılımı yerine; turizm rehberliği ders müfredatı kapsamında işlenen kitap ve metinlerin öğretici tarafından ana dile çevrilmesi Hedef dilin kural ve dil bilgisi yapısının öğretimi için ana dilin kullanımı Turizm, Seyahat, Kültürel öğeler gibi kavramlarda; tüme varım yöntemi ile alıştırmaya yapılması Sanat Tarihi, Mitoloji, İkonografi gibi konulara yönelik uzun kelime listeleri oluşturmak ve öğrencilerin ezberlemesini istemek Ören yeri anlatımı, mimari yapılar, kültürel özellikler gibi unsurları içeren metinleri öğrencilere sunarak; okuduklarını anlama ve metin içindeki bilinmeyen kelimelere yönelik alıştırmaya yapmalarını sağlamak. İlyada, Odysseia gibi eserlerin ana dile çevrilmesi Dersin konusu kapsamında Kompozisyon yazılması
Değerlendirme	Turizm rehberliği alanına yönelik belirli bir yazılı metin verilerek okuduğunu anlama ve cümle çevirme becerisini tespit etmeye yönelik sınav uygulaması

Turizm rehberliği eğitimi amacıyla örgün eğitim almaya hak kazanmış öğrenciler; ağırlıklı olarak dil-1 puan turu ile üniversiteye giriş hakkı kazanmıştır. Bu durum onların; ortaöğretim dönemleri boyunca ağırlıklı yabancı dil eğitiminin verildiği bölümler de okumuş ve dil bilgisi hususunda temel bilgi ve donanımlara sahip olarak ortaöğretimden mezun olmuşlardır. Ancak dil bilgisi çeviri yöntemi ülkemizde de sıkça başvurulan bir yöntem olmakla beraber turizm rehberliği eğitiminde aynı içeriklerin devamlılığından ziyade farklı metotlar ile dersin hedef kitle tarafından etkin bir şekilde anlaşılması sağlanabilir. Tablo 2’de dil bilgisi-çeviri yönteminin turizm rehberliği müfredatına uygun işleyiş modeli yer almaktadır. Tablo 2’ye göre turizm rehberliği öğrencileri dilin kurallarını, şematik yapısını, dil bilimi niteliklerini öğrenecek olacak olsa da; turizm rehberleri için oldukça önemli olan konuşma, dinleme becerileri konusunda yeterli seviyeye ulaşamamış olacak ve dilin doğal süreç içinde kullanımına ilişkin bir isteksizlik oluşmuş olacaktır.

Tablo 3: Direkt/Dolaysız Yöntemin Turizm Rehberliği Dil Eğitimi Açısından İncelemesi

İçerik	Turist rehberi- turist diyalogları, konu anlatımları, ders işleyişi İngilizce olarak gerçekleştirilir ve dilin günlük kullanımı esastır. Dil becerisi aşamalı bir şekilde gelişirken, mümkün olduğunca konular da öğretilir
Amaçlar	Belli bir öğren yeri hedef alınarak öğrenciler turist, otel ve acenta görevlisi, turist rehberi olarak konumlandırılır ve soru cevap ile ders işlenmesi gerekmektedir. Turistik merkezler, kültürel ve sosyal imgeler Dinleme ve konuşma iletişim becerileri geliştirmede bir araç olarak kullanılır.
Materyaller	Destinasyonlar, kültürel, sosyal ve dini özelliklere yönelik sunumlar, Posterler Tur canlandırması, tur sırasında gerekli ekipmanların kullanılması Tur anlatımı sırasında gerekli olan kaynaklar
Süreç	Ders işleyişinde dil bilgisi öğrenimi amaç alınmaz ve sadece hedef dilde konuşulur ve ders anlatılır.
Değerlendirme	Konuşma ve görüşmeye dayalı sınavlar

Tablo 3’e göre turizm rehberliği öğrencileri direkt yöntemle hedef dili etkin ve günlük konuşma diline uygun biçimde kullanım esasına uygun olarak; turlarda sıklıkla kullandığı birtakım kelime ve cümle yapıları konuşma esasına göre öğrenecektir. Ancak turist rehberliği mesleği liderlik becerileri yüksek bir meslek grubudur. Grubunu yönlendirmeli, hedef dil ile onlarla akıcı ve yoğun bir biçimde konuşmalı ve turistlerin ihtiyaçlarına cevap verebilmelidir. Bu açıdan değerlendirildiğinde direkt yöntemin öğretici merkezli olması ve yöntemin başarısının öğreticinin beceri ve kapasitesine bağlı olduğu için turizm rehberliği bölümü öğrencilerinin başarısı öğreticinin başarısına bağlıdır. Ayrıca dil bilgisi kurallarına bağlı kalmadan dil öğrenimi; turizm rehberliği bölümü öğrencilerinin öğrenilen dili ana dil mantığına uyumlaştırmaya çalışmasına ve bir takım dil bilgisi ve anlamsal biçim gibi sorunları yaşamalarına sebep olabilecektir.

Tablo 4: İşitsel-Dilsel Yöntem’ in Turizm Rehberliği Dil Eğitimi Açısından İncelemesi

İçerik	Dil öğrenimi tur sunumları ile gerçekleştirilir ve bu konuşma egzersizlerinde dil bilgisi kurallarını etkin kullanmak esastır.
Amaçlar	Bilinç altında öğrenme becerisi tıpkı ana dildeki gibi geliştirilir. Dil öğrenim becerileri ayrıştırılır: dinleme, konuşma, okuma yazma gibi ve bu dört beceri sırasıyla; Dinleme: rehberlerin tur sunumları, turistlerle olan diyalogları, belgeseller dinletilir. Telaffuzlar, kullanım yapıları dinletilir. Konuşma: Diyalog ile başlayan dersler öğretmen öğrenci arasında; tarihi, kültürel, sosyal öğelerin konuşulması ile başlanabilir. Öğretmenin söylemleri ve telaffuzları koro halinde dile getirilir. Okuma: Hedef dilin cümle ve kelime yapısını göstermeye uygun seyahat, tarih, coğrafya kitapları turizm rehberliği çerçevesince aktarılır. Cümle yapıları analiz edilir ve mümkün olduğunca ana dildeki hıza erişilir. Yazma: Turizme yönelik Kaynaklardan öğrenilen cümle ve kelime yapılarının doğruluğu kontrol edilerek bir kompozisyon yazılması istenebilir.

Sözel becerilere öncelik verilir

Materyaller	Dinlemeye dair farklı cihazlar ve teknikler kullanılabilir (en yoğun kullanılanı dil laboratuvarıdır) Kayıtlar
Süreç	Direk teknikler: Ana dil öğrenimi gibi hedef dil öğrenilir. Ders müfredatına uygun belirlenen konu kapsamında öğrencilere soru sorularak vakit kaybetmeden düşünceleri istenir. Düşünmeden cevap verilmesi sağlanır. Taktitçilik ve Ezberleme (mim-mem tekniği): Öğretmenlerin konu işleyişlerindeki söylemlerinin öğrenciler tarafından tekrar edilmesi sağlanır, sonrasında koro halinde dinlenen diyalog ya da metin tekrar edilir. Yapısal örnek alıştırması: Ören yerlerine yönelik metinlerin aktif ve basit sözlü alıştırılmaları ile verilmesi Mimari yapıları, turistik merkezleri, inançları, adetleri, gelenek ve göreneklere tanıtım için basit sunumlar ve bu konulara yönelik diyaloglar
Değerlendirme	Amaca yönelik turizm rehberliği konuları kapsamında konuşmaya, dinlemeye, yazmaya, okumaya yönelik beceri testleri Çoktan seçmeli ve kapalı uçlu testler

Tablo 4’de işitsel-dilsel yöntem’ in turizm rehberliği müfredatına uygun işleyiş modeli yer almaktadır. İşitsel-Dilsel yöntemin amaç edindiği konuşma ile birlikte gelişen dil bilgisi kurallarının öğretimi turizm rehberliği alanı için uygun bir yöntem olduğu söylenebilir. Ders işleyişinin turist-rehber veya rehber-ajansa görevlisi, otel yetkilisi, kaptan gibi farklı kişiler ile yaşanan günlük diyaloglar kapsamında ve dilin gramer yapısına uygun olarak tasarlanması dilin akıcılığı ve öğrenim hızı açısından önemli bir husus olarak görülebilir. Dört temel beceri olan dinleme, konuşma, okuma ve yazmanın tamamına önem verilir ve bir turist rehberinin konuşma ve aktarma becerisi, dinlediğini anlama becerisi, turizmle ilgili olan ve olmayan kaynakları anlama ve gerekli durumlarda yazma becerisi mesleğin başarılı bir şekilde yürütülmesi açısından oldukça gerekli olduğu bilinmektedir. İşitsel-Dilsel yöntem de bu önemi vurgulamakla birlikte önem verdiği temel hususlar dinleme ve konuşma becerisidir ki; turist rehberlerinin öncelik dil becerileri arasında dinleme ve konuşma becerisi yer almaktadır. Ancak bu yöntemde sıklıkla öğreticinin söylemlerinin sıklıkla tekrar edilmesi, öğrencilerinin kelimeleri ve kalıpları sadece o andaki kullanım yapısı ve durumuna göre algılamalarına sebep olmaktadır. Ayrıca; eğitim sistemimizin önemli bir aracı olan kitapların bu yöntemde sıklıkla kullanılmaması onların bu yöntem ile öğrenmelerinde sıkıntı yaşamalarına sebep olabilir, güvensizlik duygusu geliştirebilir.

Tablo 5: Bilişsel Yöntem’in Turizm Rehberliği Dil Eğitimi Açısından İncelemesi

İçerik	Dil bilimi kuralları kapsamında turizm rehberliği mesleki konulara yönelik yeni bilgiler eklenir, okunan kaynaklarda, dinlenen konuşmalarda anlamlı öğrenme esastır. Yaratıcı öğrenme, bilinmeyenenden bilinenlere ilerleyen süreç, interaktif ve içerik temelli uygulamalar kullanımı gereklidir. Bireylerin öğrenmeleri gereken mesleki konular ve beraberinde gelişen dil becerisi; öğrencinin istekliliği ve çabasına bağlıdır.
Amaçlar	Öğrenim süreci içinde öğrencilerin grup alıştırılmaları yanında bireysel faaliyetlere de yönlendirilmesi sağlanmalıdır. Turizm rehberliği meslek derslerini içeren dinleme, konuşma, okuma yazma gibi becerilerin kazandırılmasıyla birlikte, bireyin bir şeyler üretmesi amaçlanmaktadır. Sanat Tarihi, Dinler Tarihi, Turizm Coğrafyası gibi konulara yönelik hazırlanan kelime listeleri için Telaffuz öğretimi yapılmalı, ezber yerine hafıza güçlendirme teknikleri ile ders işlenmelidir.
Materyeller	Turizm rehberliği alanına yönelik kelimelerden oluşan kelime oyunları, tahmin yöntemleri, tek bir harfi kullanarak kelime türetme oyunları, turistik açıdan önemli şehirlerin, yapıların yada eserlerin resimlerle anlatılması yöntemi kullanılır Ders kitapları yanında mümkün olduğunca görsel, işitsel, diğer araçlardan faydalanılır
Süreç	Seyahat, turizm ve gastronomi gibi temel konulardan hareketle yeni öğrenilen kavramlar ile eskiyi arasında dil öğrenimi açısından bilinçli analizler yapılır ve önceki bilgiler ile yeni

bilgiler bağlantı kurulur

Yansıtma

Dönüştürme ve Yerine koyma alıştırmaları

Tarihi mekanlar, Çekim merkezleri daha önce öğrenilen bilgiler ilave yapılarak öğretilir. Dört temel beceri eşit önem düzeyinde benimsenerek öğretilir.

Mevcut hata ve eksiklikler öğrencilerin motivasyonu kırmadan düzeltilir.

Turizm, Seyahat, Kültürel öğeler gibi kavramlar hedef ile öğretilirken tüme varım ve tümden gelim ilkeleri benimsenir ve ana dilde yapılan karşılaştırmalar ile dil öğretimi yapılır.

Değerlendirme	Turizm, seyahat, gastronomi gibi temel alanlara yönelik Kelime ve yeni kavramların öğrenimine yönelik yeterlilik testleri Dört temel beceriye yönelik sınavlar
----------------------	---

Tablo 5’de bilişsel yöntemin turizm rehberliği müfredatına uygun işleyiş modeli yer almaktadır. Bilişsel yöntemin dil öğrenimi sürecine en büyük katkılarından biri öğrencinin zihinsel beceri, düşünme yetisi, kullanımları, kavramları, kelime ve cümle yapılarını algılama ve anlamlandırma sürecine sağladığı katkılardır. Turizm rehberliği öğrencileri bilişsel yöntem ile dil öğrenimi anlamlı bir ve sorgulayıcı bir biçimde gerçekleştirecektir. Hedef dilin kural ve yapılarına bağlı kalınarak hazırlanan bir müfredat ile bireyin öğrenme sürecine katkı sağlanacak, ana dildeki kullanımları hedef dille karşılaştırılacaktır. Turist rehberleri için oldukça faydalı bir husus olan telaffuz öğrenimi bu yöntemde daha yoğun bir şekilde vurgulanmakla birlikte dört temel becerisi çerçevesince dil öğrenimi gerçekleştirilir. Turistik ürünün turist rehberleri tarafından sunulmasına yönelik oluşan süreç yönetimi dersin hocaları tarafından oyunlarla hedef dil bağlamında aktarılır, öğrencilerinin hata ve eksikliklerinde motivasyonu düşürülmeden dilin gelişimine yönelik faaliyetlere devam edilir. Ezbere dayalı olmayan bu yöntem; dil öğrenimine ilk başlayanlar için zorluk teşkil edebilir çünkü dil öğrenim sürecinin başlangıcında dil kuralları ve yapıları ezberletilirse daha anlaşılır ve basit hale getirilebilir düşüncesi ile dil öğrenim süreci bu bakımdan güçleşmektedir. Ayrıca turizm rehberliği dil öğrenimi dersinde yararlanılan pek çok konu ve kavram yapı itibarıyla ana dilde bile öğrenmesi zaman isteyen bir niteliktedir. Bu açıdan mevcut yanlışların ders süreci içinde düzeltilmesi ve hataların ifade edilmesi öğrencilerin dil öğreniminden uzaklaşmalarına ya da isteksizleşmelerine sebep olabilir.

Tablo 6: İletişimsel Yöntem’in Turizm Rehberliği Dil Eğitimi Açısından İncelemesi

İçerik	Dilin kurallarına odaklanmak yerine turist rehberlerinin yabancı turistlerle iletişim için kullandığı bir araç olarak kullanımı üzerinde durulur. Dil becerileri iletişim kurma amacıyla turist-rehber; rehber-ajansa yada otel yetkilisi diyalogları veya turizme yönelik bir soruna ilişkin tartışma amacıyla doğal biçimde öğretilir. Dilin biçimsel özelliklerden ziyade sosyal, kültürel ve sorgulayıcı özelliklerine vurgu yaparak doğal ve akıcı iletişim sürecini kapsar
Amaçlar	Öğrencilerin konuşma becerilerini geliştirmek ve turlarında daha akıcı konuşmalarını sağlamak. Günlük yaşam konuşma alışkanlığını kazandırarak turistlerle daha sıkı bir iletişim dili geliştirmek İşbirliği, sosyallik, entegrasyon, turistlerle iletişim kurma cesareti gibi kavramların gelişimini sağlamak İletişim yeterlilikleri öğrencilerin yanlış ya da doğru yapmasına bakılmaksızın kazandırılmaya çalışmak Akıcı ve anlaşılabilir bir dil becerisi gelişimi hedef alınırken, turizm rehberliği meslek derslerinin içeriği ve kapsamı baz alınır.
Materyaller	Tüm malzemeler öğrenci odaklıdır ve konu kapsamında kültürel öğeler ve günlük yaşamda kullanılan ekipmanlar kullanılır. Rol üstlenme, röportaj, bilgi boşlukları, oyunlar, dil değişimleri, incelemeler, gözlemler, ikili grup çalışmaları, tartışmalar, sunum ve öğreterek öğrenme gibi metodlar kullanılır.
Süreç	Tepki geliştirme modeli rastlantılı öğretim, bekleme süreli eğitim gibi etkinlikler kullanılır Dil bilgisi kuralları öğretilmek yerine turist rehberlerinin turlarına yönelik sunumları ve anlatımları kullanılır. Ana dili kullanımı gerekli görülen durumlarda mümkündür. Turist-rehber, rehber-kaptan gibi en yoğun iletişim kurulan gruplara yönelik gerçekleştirilen

diyalogların geliştirilmesi sağlanır.

Turist rehberinin sorumluluk ve görevleri; İletişim ilkesi, görev ilkesi ve anlamlılık ilkesi kullanılarak aktarılır.

Etkileşim ile iletişim becerisi öğretilir.

Değerlendirme İletişim becerileri konuşma ve anlama alanlarına göre test edilir.

Tablo 6’da İletişimsel Yöntemin turizm rehberliği müfredatına uygun işleyiş modeli yer almaktadır. Turizm rehberliği yabancı dil eğitiminin temel amaçlarından biri de turistlere ülkeyi ve bölgeyi etkili ve faydalı bir biçimde aktarmak, kullanılabilir bir dil öğrenimi gerçekleştirmektedir. Bu açıdan değerlendirildiğinde iletişimsel metot turizm rehberliği bölümü öğrencileri için oldukça uygun ve katkısı yüksek olabilecek bir yöntemdir. Temel amaçlarından biri olan iletişim kurma için dilin işlevselliği bir rehberin en çok ihtiyaç duyacağı dil öğrenim yetkinlikleri arasındadır Çünkü; rehber için önemli olan turistlere bölgeyi akıcı ve anlaşılır şekilde aktarmak ve onlarla iletişim kurmaktır. Bu noktadan hareketle; derslerin konuşma odaklı sürdürülmesi, turistik açıdan çekiciliği yüksek ve Kültür ve Turizm Bakanlığı’nın belirttiği ören yerlerinin, müzeler, kutsal mekanların öğrenciler tarafından potansiyel bir rehber olarak aktarması, öğrenciler tarafından turizm rehberliği müfredatı çerçevesince tartışmalar yapılması, öğrencilerin dilin kullanımına yönelik gözlemler yapması mümkünse ana dili hedef dil olan bir turist grubuna öğrencilerin ders kapsamında sunum yapması gibi faaliyetler gerçekleştirilebilir. Bu yöntemde; dilbilgisi kurallarının geri plana atılması; dilin doğru kullanımı ve turistlerle doğru iletişim açısından yerinde bir bakış açısı olarak görülmeyebilir. Ayrıca; kitapların, metinlerin, edebi kaynakların oldukça önemli olduğu turizm rehberleri için kaynak yerine diyaloglar ile dil öğretimi potansiyel rehber adaylarının dil öğrenimi konusunda gelişmesini ancak; bilgi açısından eksik kalmasına sebep olabilecektir.

Tablo 7: Seçmeli Yöntem’ in Rehberliği Dil Eğitimi Açısından İncelemesi

İçerik	Tüm yöntemler değerlendirilip konu içeriğine en uygun olan yöntemler turizm rehberliği mesleki yeterlilik alanları kapsamında seçilir. Motivasyon ile dil kullanımı esastır, öğrenci dili kullanmaya sevk edilmeli, önceden öğrenilen yöntemlere ekleme yapmalıdır. Öğreticinin tüm yöntemleri etkin şekilde bildiği varsayılarak uygun yöntem ve teknikleri taraması gerekmektedir.
Amaçlar	Dört öğrenme becerisi için en faydalı yöntemin kullanılması Öğrenmenin en üst seviyeye çıkartılması Fikir birliği, etkileşim, uyum gibi kavramların pekiştirilmesi ve yanlış anlaşılmalardan kaçınılması Dil kullanımı farkındalığı oluşturulması Dil becerilerinin bir arada gelişimi Öğrenene sorumluluk kazandırılması Kültürel bilinç, sosyal bütünleşme gibi kavramlarda farkındalık oluşturulması
Materyaller	Kullanılan yaklaşım ve method ile uyumlu olacak materyaller kullanılmalıdır. Konuyla ilgili olarak konuşma becerisi geliştirilmek isteniyorsa; tartışmalar, video gösterileri, internet kaynakları, konuya yönelik kitaplar, beyin fırtınası, rol üstlenme gibi unsurlar kullanılmalıdır.
Süreç	İhtiyaçlara göre bir öğretim programı tespit edilir Hem öğretmen hem de öğrenci için basit olabilecek bir yöntem kullanılır ve mümkün olduğunca öğretmenin kapasitesi baz alınmalıdır. Dil öğrenimi sürecinde; konuşma ve yazma yada kelimeler arasında bir denge kurulur ve tüm beceriler dikkate alınır. Doğruluk ve akıcılık bir arada değerlendirilir. Sık tekrar ve sınavlar sürecin bir parçasıdır. Sözlü cevaplar öğretici tarafından sınırlandırılır. Kelimelerin öğrenme üzerinde oldukça önemli olduğu savunulur ve sıkça kelimelere yer verilir.

Öğretim yöntemlerinde basitten karmaşıklığa, somuttan soyuta, bilinenden bilinmeyene ilkeleri hedef alınır.

Değerlendirme

Ders süresince sınav, alıştırmalar, yazılı ve sözlü mülakatlar sıklıkla yapılır.

Tablo 7’de Seçmeli Yöntemin turizm rehberliği müfredatına uygun işleyiş modeli yer almaktadır. Turizm rehberliği dil öğrenimi tek bir yönetime bağlı kalmayıp, farklı yöntemlerin entegrasyonu ve koordinasyonu ile çok daha nitelikli ve yararlı olabileceği düşünülmektedir. Turizm Rehberliği açısından seçmeli yöntem; dersin konusu ve kapsamı hangi yöntemin kullanımına ve yararlanılmasına daha uygunsa onun kullanılmasını ifade edebilir ve Bu husus tek yöntem yerine tüm yöntemlerin en yararlı niteliklerini ve konu için uygunluğunu seçmeyi kapsar ki hem öğretici için hem de öğrenciler için oldukça yerinde bir yöntem olarak ifade edilebilir. Dil becerilerinin geliştirilmesine yönelik konuşma becerisi için; iletişim yönteminin kullanılması; turistlerin soru ve konuşmalarına yönelik etkin ve hızlı cevap verebilmeleri için işitsel-dilsel yöntemin kullanılması; dilin kural ve gramer yapılarına hakim olabilmek için dil-bilgisi çeviri yönteminin kullanılması turizm rehberliği bölümü öğrencileri için oldukça gerekli ve yerinde bir tutum olarak ifade edilebilir. Seçmeli yöntemin örgün turizm rehberliği eğitiminde kullanılabilmesi için öncelikle dersi işleyen öğreticilerin tüm yöntemlere hakim olması gerekmektedir. Ayrıca öğrencilerin değişen ve farklılaşan yöntemler karşısında verdikleri tepkiler ve oluşabilecek algısal hatalarının öğreticiler tarafından mümkün olduğunca anlayışla karşılanması ve yöntemlerin uygulanışı biçiminden ziyade amacı üzerine odaklanmaları uygun bir davranış biçimi olarak ifade edilebilir.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Bu çalışmada en sık kullanılan dil öğretim yöntemlerinin turizm rehberliği dil eğitimi kapsamında incelemesi gerçekleştirilmiştir. Farklı kaynaklar, dil öğretimine yönelik mevcut durum gözden geçirilmiş, dil eğitiminde karşılaşılan durum ve ihtiyaç göz önünde bulundurularak bir eğitim modeli geliştirilmeye çalışılmıştır.

Yabancı dil öğretiminde kullanılan metodlar hedef dili en nitelikli ve etkin bir şekilde öğretmeyi amaçlamaktadır. Ancak yapılan incelemeler; yöntemlerin sürekli gelişimini, tek ve en doğru yöntemin mümkün olmayacağını göstermektedir ki; turizm rehberliği gibi dört dil becerisinin tamamının maksimum düzeyde öğrenilmesi gereken bir alanda farklı yöntemlerin kullanımı temel bir gerekliliktir. Turizm rehberliği dil eğitimi için dil öğretim yöntemlerinin başarısı turist rehberi adaylarının nitelikleri, yoğunluklu olarak kullandıkları dil, bağlı oldukları bölgenin yada ülkenin sosyo-ekonomik ve kültürel düzeyi gibi bir dizi unsurlara göre değişmektedir. Bu açıdan yöntemlerin mesleğe ve bölüme uyarlanması, özgülleştirilmesi ve yaygınlaştırılması önemli bir husus olarak görülmektedir. Turizm rehberliği mesleği; dinamik yapısı, koşullara göre şekillenen bilgi gereklilikleri, yoğun iletişim becerisi ihtiyacı ile farklı turizm bölümlerinden ayrılmaktadır. Yabancı dilin turizm rehberliği bölümü öğrencilerine öğretilirken üzerinde önemle durulması gereken durumlardan biri de öğrencilerin derslere aktif katılımı ve interaktif bir ders sürecinin sağlanmasıdır. Temel ihtiyaçlar göz önünde bulundurularak farklı öğretim yöntemlerinin uygulanması turist rehberliği bölümü öğrencilerine anlamlı katkılar sağlayacağını ifade etmek mümkündür.

Sonuç olarak turizm rehberliği eğitiminin en önemli öğelerinden biri olan dil eğitimi salt bir dil eğitim süreci olarak değerlendirmemek; mesleğin teknik, niteliksel, bilgisel gerekliliklerini göz önünde bulundurmak gerekmektedir. Rehberlik mesleğinin iletişime dayanan yönü, liderlik, aktarma, anlatma, etkileycilik, çok yönlülük gibi gereklilikleri dil eğitimi süreci ile doğrudan ilişkilendirilmeli ve bu bakış açısı yaygınlaştırılmalıdır.

Not: Bu çalışma 27- 29 Ekim 2016 tarihlerinde Antalya’da 7 Ülkenin katılımıyla düzenlenen World Conference on Educational and Instructional Studies- WCEIS’de bildiri olarak sunulmuştur.

KAYNAKÇA

- Can, T. (2012). Yabancı dil öğretimi bağlamında öğrenen özerkliğinin sanal öğrenme ortamları yoluyla desteklenmesi. *Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17 (1), 72-85.
- Can, E. ve Can (Işık), C. (2014). Türkiye’de ikinci yabancı dil öğretiminde karşılaşılan sorunlar. *Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 4(2), 43-63.
- Dağdeviren, A. (2007). *Lisans düzeyinde turizm eğitimi veren kurumların ders programlarının fonksiyonel açıdan değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Balıkesir.
- Demircan, Ö. (2012). *Yabancı dil öğretim yöntemleri*. (5. Basım) İstanbul: Der Yayınları.
- Demirel, Ö. (2014). *Yabancı dil öğretimi dil pasaportu dil biyografisi dil dosyası*. (8.Baskı) Ankara: Pegem Yayınları.
- Eden, H. (2005). *İngilizce’nin yabancı dil olarak öğretiminde sınıf içi dilbilgisi öğretimine yabancı dil öğretim yöntemlerinin bakış açılarının karşılaştırmalı incelemesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Molina, T.,G., Canado, L. M. Ve Agullo, L.G. (2005), Current approaches and teaching methods. Bilingual programmes, Bulunduğu Eser: McLaren, N. , Madrid, D. y Bueno, A. (ed.) *TEFL in Secondary Education*, (ss.201-240), Granada: Editorial Universidad de Granada.
- Gürdal, M. (2002). Türkiye’de mesleki turizm eğitiminin yapısal analizi, okullaşma eğitimin kalitesi-staj-istihdam sorunları ve çözüm önerileri. Turizm Bakanlığı Turizm Eğitimi Genel Müdürlüğü, *Turizm Eğitimi Konferans-Workshop*, 391-400.
- Hacıoğlu, N. (1992). Yükseköğretimde mesleki turizm eğitimi geliştirme perspektifleri. Turizm Bakanlığı Turizm Eğitimi Konferansı, 91-100.
- Kasapoğlu, A. (2012). *Yabancı dil olarak türkçe öğrenenler için ulaçların (zarf-fiillerin) öğretimine yönelik materyal geliştirme*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.
- Memiş, M. R. Ve Erdem, M. D. (2013). Yabancı dil öğretiminde kullanılan yöntemler, kullanım özellikleri ve eleştiriler. *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature And History Of Turkish Or Turkic*, 8(9), 297-318.
- Nebioğlu, K. G. (2009). Türkiye’de profesyonel turist rehberliği eğitiminde kültür ve turizm bakanlığı tarafından düzenlenen turist rehberliği eğitimlerinin uzaktan eğitim modeli ile verilmesi üzerine bir araştırma. Uzmanlık Tezi, TC Kültür ve Turizm Bakanlığı, Ankara.
- Oflaz, A. (2015). Geleneksel ve alternatif yabancı dil öğretim yöntemlerinde Almanca kelime öğretimi. *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature And History Of Turkish Or Turkic*, 10(3), 695-712.
- Öztaş, K. (2002). *Turizm ekonomisi ve genel turizm bilgileri*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Özgen, M. (2008). Dilbilgisinden kullanıma: bilişsel yaklaşım çerçevesinde işe dayalı dil öğretim malzemesi oluşturma önerisi. *Dil Dergisi*, 141, 36-54.
- Sezgin, O. M. ve Kalaman, A. (2008). Turistik destinasyon çerçevesinde sürdürülebilir turizm yönetimi ve pazarlaması. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 19, 429-439.
- Türkeri, İ. (2014). Yükseköğretim düzeyinde turizm eğitiminin özel nitelikli sorunları ve çözüm önerileri. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 3(4), 1-14.

Tüylüoğlu, T. (2003). *Türkiye 'de Turizm Eğitiminin Niteliđi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi, Ankara.

Ünal, İ. ve Bayram, A. T. (2015). Ön lisans düzeyinde turizm eğitimi alan öğrencilerin memnuniyet düzeyine yönelik karşılaştırmalı bir araştırma. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 3(10), 525-534.